

Bruksela, dnia 17 marca 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 9/2009

Wspólne spotkanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego z przedstawicielami parlamentów narodowych nt. „Gospodarka Europejska i co dalej”?

Bruksela, 11 i 12 lutego 2009 r.

W dniach 11 i 12 lutego 2009 r. odbyło się Wspólne spotkanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej Parlamentu Europejskiego z parlamentarzystami z parlamentów krajowych nt. „Gospodarka Europejska i co dalej?”. Dyskusja koncentrowała się wokół trzech podstawowych tematach:

- jak zapewnić zatrudnienie i trwały wzrost gospodarczy?
- jaka jest sytuacja Europy w kontekście kryzysu gospodarczego?
- jaką rolę powinien spełniać Europejski Bank Centralny we wspieraniu efektywności rozproszonego europejskiego systemu nadzoru finansowego?

Europa stoi w obliczu najgorszego kryzysu gospodarczego od lat trzydziestych. Parlamentarzyści z całej Europy wraz z posłami do Parlamentu Europejskiego omawiali sposoby na przyspieszenie europejskiej gospodarki. Wykluczili protekcjonizm, wzywając jednocześnie do stworzenia sieci organów nadzoru finansowego. W spotkaniu ze strony polskiej udział wzięli: senator **Kazimierz Kleina** - przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych oraz poseł **Andrzej Grzyb** - przewodniczący Komisji ds. Unii Europejskiej.

- **Joaquín Almunia: ochrona miejsc pracy: „tak”, protekcjonizm: „nie”**

Francuski prezydent **Nicolas Sarkozy** wywołał niedawno kontrowersje, sugerując, iż produkcja francuskich samochodów powinna zostać przeniesiona ze Słowacji do Francji. Wobec retoryki tego kalibru, temat protekcjonizmu znalazł się na jednym z głównych miejsc w porządku spotkania.

Komisarz Unii Europejskiej do spraw Gospodarczych i Monetarnych, **Joaquín Almunia**, podkreślił, iż: „Jesteśmy zdeterminowani chronić nasze gospodarki i naszych obywateli - ale pojmowanie tej ochrony w kategoriach protekcjonizmu byłoby najgorszym rozwiązaniem”.

- **Europejski system nadzoru bankowego**

Posłanka **Pervenche Berès** (PSE, Francja), przewodnicząca parlamentarnej Komisji Gospodarczej i Monetarnej, rozpoczynając swoją wypowiedź zaznaczyła, że: „Nasza odpowiedź na ten kryzys musi być szybka, wydajna i ukierunkowana, a równocześnie zgodna i skoordynowana”. Podkreśliła znaczenie polepszenia systemu nadzoru finansowego na poziomie UE: „Parlament Europejski nawoływał wielokrotnie do wzmocnienia europejskiej współpracy w dziedzinie nadzoru finansowego.” Zaproponowała europejski system nadzoru finansowego, bazujący na modelu europejskiego systemu banków centralnych, który zapewniłby konieczną synergię pomiędzy doświadczeniami krajowymi i wspólnotowymi, m.in. w zakresie stosowanych sankcji.

- **Europejski Bank Centralny jako organ nadzoru**

Lorenzo Bini Smaghi, członek Rady Wykonawczej Europejskiego Banku Centralnego (EBC), podkreślił, że EBC powinien pełnić funkcję organu nadzorczego dla wszystkich banków. Jego zdaniem, koordynacja w Europie jest wiarygodna jedynie wówczas, gdy jest oparta na instytucji, która zapewnia poufność, niezależność i efektywny system podejmowania decyzji. „W Unii Europejskiej jest taka instytucja, która sprawuje tę rolę w polityce monetarnej i sprawowała tę rolę w obszarach powiązanych ze stabilnością finansową. Tą instytucją jest EBC”.

Dodał, że przekazanie funkcji nadzorczej do EBC nie będzie wymagało zmiany Traktatu, w przeciwieństwie do decyzji o utworzeniu nowej instytucji odpowiedzialnej za nadzór finansowy (coraz częściej w tym przypadku określany mianem nadzoru ostrożnościowego (ang. *prudential supervision*). W jego opinii byłoby to bardzo nieodpowiedzialne, gdyby trzeba było czekać na zmianę Traktatu w długotrwałym procesie rewizji traktatowej, celem stworzenia ram funkcjonowania dla organu nadzoru, jeśli to samo można osiągnąć bez wprowadzania ww. zmian. Przekazanie funkcji nadzorczej do EBC zapewniłoby ponadto, że synergia informacyjna pomiędzy bankowością centralną a nadzorem byłaby maksymalnie wykorzystana.

Eurodeputowana **Berès** zauważyła, że należy poważnie zastanowić się, jak takie posunięcie wpłynie na tzw. *balance of power*, czyli równowagę sił pomiędzy unijnymi instytucjami.

- **Ewolucja, a nie rewolucja, podkreśla czeski minister finansów**

Czeski minister finansów, **Miroslav Kalousek**, wezwał do podjęcia wszelkich niezbędnych działań celem poprawy systemu nadzoru finansowego w UE, ale ostrzegł przed „pochopnymi decyzjami politycznymi dotyczącymi wprowadzania regulacji, z których może być więcej szkód niż pożytku”. Rewolucyjne zmiany często prowadzą w jego opinii do złych rezultatów. Dlatego uważa on, że lepiej postępować stopniowo. Charakter współczesnych rynków finansowych, które są ze sobą silnie powiązane, oznacza, że potrzebna jest ogólnościatowa koordynacja tych rynków. Oczywiście nie oznacza to, że nie należy niczego robić do momentu, w którym wypracowany zostanie ogólnościatowy konsensus w tej sprawie. Wręcz przeciwnie, Europa powinna być liderem w tej dziedzinie.

- **Protekcjonizm to „droga do piekła”**

Minister **Kalousek** dodał: „Obecnie wyzwaniem jest zapewnienie, by Europa pozostała otwarta. Wszystkie działania protekcjonistyczne powinny zostać odrzucone, ponieważ mogą one jedynie pogorszyć już i tak skomplikowaną sytuację”. Odpowiadając na pytania parlamentarzystów, minister podkreślał, że „protekcjonizm jest ogromnym ryzykiem. Żadne państwo UE nie może istnieć tylko w oparciu o własny popyt i własną konsumpcję. Populistyczni politycy sięgają po argumenty protekcjonistyczne, ale nas czeka trudniejsze zadanie: nawet ze szkodą dla naszej popularności musimy tłumaczyć obywatelom, że protekcjonizm to droga do piekła”.

- **Zdrowy sektor bankowy jest najważniejszy**

Jan Hajda, przewodniczący Komisji ds. Gospodarki Narodowej, Rolnictwa i Transportu czeskiego Senatu, podkreślił znaczenie „ułatwiania życia małym i średnim przedsiębiorstwom”. Podkreślił również wagę innowacji w celu pobudzenia zatrudnienia i wzrostu gospodarczego.

Joaquín Almunia z kolei powiedział, że najistotniejsze jest przywrócenie zdrowo funkcjonującego sektora bankowego. „Jesteśmy przekonani, że jeśli nie uda się przywrócić właściwego funkcjonowania rynków finansowych w najbliższych miesiącach, wówczas efektywność Europejskiego Planu Naprawczego (ang. *European Recovery Plan*) oraz polityki monetarnej bardzo na tym ucierpią”.

Philippe Maystadt, prezes Europejskiego Banku Inwestycyjnego, powiedział, że celem samym w sobie nie jest nieudzielanie pomocy bankom. Jeśli chodzi o działania podejmowane przez Europejski Bank Inwestycyjny, to celem jest udzielanie możliwie jak największej ilości kredytów MŚP. Podkreślił, że warunek stosowany w odniesieniu do każdego banku, otrzymującego fundusze, jest następujący: „Za każde pożyczone bankowi euro, bank musi udowodnić, że zarobił dwa euro na nowe pożyczki udzielone MŚP” (przeznaczył dwa euro na pożyczki udzielone MŚP). Prezes **Maystadt** podkreślił, że należy naciskać na banki, by udzielały pożyczek małym biznesom.

- **Pakt Stabilności i Wzrostu**

Komisarz **Joaquín Almunia** podkreślił, że pomimo pojawiających się przeciwstawnych opinii: „Pakt Stabilności i Wzrostu musi być przestrzegany i stosowany w obecnym okresie kryzysu”. Zapewnienie jego wiarygodności jest konieczne do finansowania długu publicznego i konsolidacji inwestycji publicznych.

Pan **Oldřich Vojř**, przewodniczący Komisji Spraw Gospodarczych Zgromadzenia Narodowego Czech, powiedział, że rządy robią bardzo niewiele by zapobiec cyklicznym zmianom PKB, ale „politycy muszą zrobić wszystko, by wywołać pozytywne oczekiwania. Jeśli prawica z lewicą porozumie się, by postępować w podobny sposób, wówczas doprowadzi to do politycznego zwycięstwa”.

- **Strefa euro się nie rozpadnie**

Eurodeputowana **Berès** podkreśliła również, że pomimo, iż niektórzy politycy

wypowiadają się w tonie katastroficznym, to jednak nie wierzy, by strefa euro uległa rozpadowi. W jej opinii „koszt rezygnacji ze wspólnej waluty euro byłby tak wysoki dla danego kraju, który zdecyduje się z tej strefy wystąpić, a także dla całej Unii Gospodarczej i Walutowej, że taki scenariusz jest po prostu niemożliwy.”

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska